

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 26. a 27.6.2013

**Informácia o činnosti hlavného mesta Bratislavy v rámci Združenia miest a obcí
Slovenska a Únie miest Slovenska za 1. polrok 2013**

Predkladateľ:

Milan Ftáčnik, v. r.
primátor

Zodpovedný:

Milan Ftáčnik, v. r.
primátor

Spracovateľ:

Eva Ryder, v. r.
Kancelária primátora

Materiál obsahuje:

1. Dôvodovú správu
2. Informáciu o činnosti hlavného mesta Bratislavy v rámci Združenia miest a obcí Slovenska
3. Informáciu o činnosti hlavného mesta SR Bratislavy v rámci Únie miest Slovenska

Dôvodová správa

V zmysle uznesenia Mestského zastupiteľstva č. 594/2013, časť B zo dňa 7. 2. 2013 sa predkladá Informácia o činnosti hlavného mesta Bratislava v rámci Združenia miest a obcí Slovenska 2 razy ročne, a to k termínu: 30. 6. a 31. 12. 2013.

Vzhľadom na skutočnosť, že hlavné mesto SR Bratislava je členom i ďalšej stavovskej organizácie – Únie miest Slovenska, je materiál doplnený aj o informáciu o činnosti v rámci tejto organizácie.

I. Informácia o činnosti hl. mesta Slovenskej republiky Bratislavy v rámci Združenia miest a obcí Slovenska

Vstup hlavného mesta Bratislavy do Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) schválilo MsZ uznesením č. 594/ 2013 dňa 7. februára 2013.

Členská základňa:

K termínu 13. 3. 2013 ZMOS združoval 2.614 obcí a 128 miest z celkového počtu 2. 930 sídiel v SR. Uvedené predstavuje 94,5% zastúpenie. Členmi ZMOS k uvedenému termínu sú všetky krajské mestá vrátane Trnavy a Trenčína, ktoré svoj vstup v čase schválenia vstupu Bratislavy do ZMOS iba zvažovali. Členom ZMOS je 13 MČ Bratislavy: Čunovo, Devín, Jarovce, Lamač, Nové Mesto, Petržalka, Podunajské Biskupice, Rača, Rusovce, Staré Mesto, Vajnory, Vrakuňa, a Záhorská Bystrica.

ZMOS má v súčasnosti na Slovensku 60 regionálnych združení miest a obcí. V rámci Bratislavy je to Regionálne združenie MČ hlavného mesta Bratislavy, ktorému predsedá starosta MČ Petržalka – p. Vladimír Bajan.

Bratislava má podľa čl. 18 Stanov zaručené miesto v Rade ZMOS, ktorá je najvyšším výkonným orgánom ZMOS, pričom tri miesta za Regionálne združenie MČ hlavného mesta BA v Rade zostali nedotknuté.

Odbornú činnosť ZMOS zabezpečuje Kancelária ZMOS s počtom pracovníkov 19.

V sledovanom období sa ZMOS zameril na plnenie nasledovných priorít:

1) Audit výkonu kompetencií. ZMOS dosiahol, aby uznesenie vlády SR, ktoré zaväzuje jednotlivé rezorty vykonať audit výkonu kompetencií územnej samosprávy a kvantifikovať zdroje ich krytia, zostalo v platnosti. Zároveň presadil prijatie uznesenia vlády č. 638 v ktorom vláda SR uložila svojim členom predložiť návrh optimalizácie financovania VÚC, miest a obcí v nadväznosti na výsledky auditu verejnej správy v súlade s uznesením vlády SR č. 465 z 19. septembra 2012 v termíne do 31. 12. 2013.

ZMOS koordinuje a monitoruje priebeh auditu, pričom má ambíciu korigovať jeho priebeh tak, aby naplnil pôvodný zámer a stal sa podkladom ku príprave návrhu zákona o výkone a financovaní preneseného výkonu štátnej správy.

2) Stavebný zákon – ZMOS presadzuje, aby v novom zákone bolo zachované postavenie každej obce ako stavebného úradu, pričom žiada akceptovať usporiadanie siete spoločných stavebných úradovní tak, ako boli navrhnuté v pripravovanom stavebnom zákone ministra Štefanova, ktorý potom stiahol z Národnej rady SR. Bratislava presadzovala na Rade ZMOS, aby sieť spoločných stavebných úradovní bola usporiadaná na základe objektívnych kritérií, a to v sídlach prirodzených centier, to je v mestách a veľkých obciach, čo Rada ZMOSu neprijala. ZMOS presadzuje v novom stavebnom zákone aj komplexné doriešenie čiernych stavieb od prevencie ich vzniku až po ich likvidáciu.

3) Oblasť školstva – ZMOS docielil zásadnú novelu zákona č. 597/2003 o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení a novelu nariadenia vlády SR č. 668/2004 o rozdeľovaní výnosu dane príjmov FO územnej samosprávy v znení neskorších predpisov k 31. 12. 2012. V roku 2013 riešil zmenu nariadenia vlády SR č. 630/2008 Z.z., ktorým sa zaviedla pre zriaďovateľov povinnosť presunúť celý normatív na mzdy na základné školy. V marci 2013 bol v NR SR schválený návrh, ktorý umožní samosprávam rozdeľovať nie 10, ale 5% normatívu na mzdy, čím sa aspoň čiastočne odstránia vážne problémy pri plnení mzdových nárokov učiteľov ZŠ. ZMOS dosiahol, že zvýšené finančné nároky

v súvislosti s 5% zvýšením tarifných plátov pedagogických zamestnancov a zodpovedajúceho objemu zdrojov netarifných miezd nepedagogických zamestnancov budú samosprávam dofinancované zo štátneho rozpočtu.

Aktuálnu situáciu v školstve riešila Rada ZMOS v januári 2013 za účasti ministra školstva SR D. Čaploviča. Kancelária ZMOS pre potreby miest a obcí vypracovala metodický materiál: Usmernenie k tvorbe VZN obce o financovaní originálnych kompetencií obce na úseku školstva a v marci 2013 usporiadala programovú konferenciu: Samospráva a školstvo – včera dnes a zajtra, na ktorej sa zúčastnilo 240 volených a odborných pracovníkov miest a obcí.

ZMOS v rámci pripravovaných novelizácií zákonov v oblasti školstva chce presadzovať posilnenie postavenia zriaďovateľov škôl a školských zariadení, riešenie financovania kapitálových výdavkov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí. Presadzuje prijatie novely zákona o športe vrátane financovania telovýchovných aktivít detí a mládeže.

3) Oblasť sociálnych služieb – Odborná sekcia sociálnych vecí, marginalizovaných komunit a zdravotníctva ZMOS úzko spolupracuje s MPSVaR SR na prijatí komplexnej a systémovej novely zákona o sociálnych službách. Problematike sociálnych služieb bola venovaná programová konferencia ZMOS dňa 17. 4. v Michalovciach, na ktorej vystúpil štátny tajomník ministerstva ako aj primátor Bratislavy. Pripravovaná novela zákona o sociálnych službách nebude znamenať ešte definitívne riešenie, pretože na ňom treba ďalej pracovať. Medzi otvorené problémy patrili aj otázky sociálnej a právnej kurately detí a problematika marginalizovaných skupín obyvateľov.

4) Eurofondy – ZMOS sa aktívne podieľa na nastavení možností čerpania štrukturálnych fondov pre samosprávy v programovacom období 2014 – 2020. V spolupráci s SK8 presadzuje pre územnú a regionálnu samosprávu tzv. Integrovaný regionálny operačný program (IROP), ako aj možnosť čerpania finančných zdrojov zo sektorových operačných programov. Vo svojom Pozičnom dokumente k príprave nového programového obdobia presne definuje konkrétne aktivity, ktoré majú byť podporené v rámci IROP a jednotlivých OP a žiada:

- zlepšiť možnosť čerpania EU fondov pre mestá a obce Bratislavského kraja, s využitím presunu 3% národnej alokácie EFRR a ESF z menej rozvinutých regiónov pre potreby BSK a s využitím možnosti odôvodneného použitia do 15% finančných prostriedkov na úrovni prioritnej osi pre potreby BSK v jednotlivých operačných programoch, vrátane doriešenia spolufinancovania z národných zdrojov.
- finančnú alokáciu pre mestá a obce v rámci IROP minimálne 2 mld eur.
- pre mestá a obce podiel na čerpaní na úrovni 30 – 40% z celkovej alokácie finančných zdrojov.

K problematike eurofondov uskutočnil ZMOS celkom 8 okrúhlych stolov. Pracovného stretnutia v Nitre dňa 3. 4. 2013 k nastaveniu IROP a možnostiam čerpania z jednotlivých sektorových operačných programov sa aktívne zúčastnil aj primátor Bratislavy. Jeho výsledky sa premietli aj v spomínanom pozičnom dokumente, ktorý bol prijatý na sneme ZMOS 28.-29.5.2013.

5) Legislatívna činnosť: ZMOS prijal zásadné stanoviská a odporúčania okrem iných k zákonu o verejnom obstarávaní, stavebnému a geologickému zákonu, zákonu o odpadoch, miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady, návrhu daňovo-odvodovej reformy, zákonu o štátnom rozpočte a iným.

Činnosť orgánov ZMOS v 1. polroku 2013:

Rada ZMOS – zasadala nasledovne:

22. – 23. 1. 2013, Bratislava: (za účasti ministra školstva SR), rokovania sa zúčastnil primátor M. Ftáčnik.

7. 3. 2013, Žilina: - predmetom rokovania bola programová konferencia Samospráva a školstvo – včera dnes a zajtra.

16. – 17. 4. 2013, Michalovce, súčasťou rokovania bola programová konferencia „Sociálne služby v podmienkach miest a obcí“. Rokovania sa zúčastnil primátor M. Ftáčnik

24. Snem ZMOS /Nitra 28. – 29. máj 2013/

Snem sa okrem vystúpení najvyšších ústavných a vládnych činiteľov venoval otázke ďalšieho smerovania miestnej a územnej samosprávy.

V diskusii vystúpil aj primátor M. Ftáčnik, ktorý sa dotkol otázky financovania funkcií Bratislavy, ktoré plní ako hlavné mesto, ďalej otázky využitia údajov z Registra obyvateľov ako podkladu pre prerozdeľovanie finančných prostriedkov pre samosprávy, ako aj vysvetleniu požiadavky na maximalizovanie využitia prostriedkov z eurofondov pre Bratislavu a BSK.

II. Informácia o činnosti hl. mesta Slovenskej republiky Bratislavy v rámci Únie miest Slovenska

Únia miest Slovenska (ÚMS) je podľa jej stanov je dobrovoľným záujmovým združením miest SR. Jej členskú základňu aktuálne tvorí 52 miest vrátane hl. mesta SR Bratislavy a jej dvoch mestských častí Staré Mesto a Ružinov.

ÚMS oproti ZMOS nedisponuje kanceláriou s vlastným odborným aparátom, ale opiera sa o externých expertov, resp. okruh neziskových organizácií, ktoré sú zamerané na odborný servis, výskumnú a poradenskú činnosť. ÚMS úzko spolupracuje s Komunálnym výskumným a poradenským centrom Piešťany, n.o. a v čoraz väčšej miere využíva odborný potenciál členských miest.

Hl. mesto Bratislava v riadiacich štruktúrach ÚMS zastupoval primátor M. Ftáčnik, ktorý pôsobil v pozícii 1. viceprezidenta.

Činnosť ÚMS sa v 1. polroku 2013 zamerala na nasledovné priority:

- 1) **audit kompetencií** - ÚMS participuje na výskumnej úlohe Vysokej školy ekonómie a manažmentu verejnej správy v BA, ktorá má za cieľ prostredníctvom odborných workshopov zmapovať súčasný rozsah originálnych kompetencií i preneseného výkonu štátnej správy a ich finančného krytia. Výsledkom bude prijatie vlastného stanoviska ÚMS k auditu kompetencií územnej samosprávy spolu s návrhmi a odporúčaniami na zmeny.
- 2) **Financovanie miest** – dlhodobým cieľom ÚMS je posilnenie vlastných príjmov miest, resp. mestských regiónov vrátane hl. mesta Bratislavy. V rámci auditu kompetencií má ambíciu pripraviť návrh na úpravu vzorca fiškálnej decentralizácie vrátane riešenia funkcií, ktoré plní Bratislava ako hlavné mesto. V procese prípravy je legislatívny zámer zákona o miestnom poplatku za rozvoj.
- 3) **Účasť na príprave nového programového obdobia.** ÚMS má zástupcov vo všetkých poradných orgánoch a pracovných skupinách pre prípravu nového programového obdobia. M. Ftáčnik zastupuje ÚMS v Rade vlády pre partnerskú

dohodu na roky 2014 – 2020. Prioritami pre ÚMS je presadenie trvalo udržateľného rozvoja miest, resp. mestských regiónov a posilnenie celkového objemu zdrojov pre hl. mesto SR a BSK v rámci presunu zdrojov medzi kategóriami regiónov do výšky 3% celkovej alokácie pre Slovensko.

- 4) **Stavebný zákon** – ÚMS presadzuje prenesenie výkonu štátnej správy v rámci stavebných úradov nie však na všetky obce tak, ako ZMOS, ale na stavebné obvody, ktorých centrami budú mestá, ako prirodzené centrá regiónov. K tomu zaslala ÚMS aj konkrétny návrh ministrovi dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Jánovi Počiatkovi. V Bratislave by v prípade prijatia návrhu pôsobilo päť stavebných úradov v stavebných obvodoch rozsahu bývalých okresov.
- 5) **Legislatíva** – ÚMS sa vyjadruje ku všetkým pripravovaným právnym predpisom, ktoré sú relevantné pre samosprávu (nový stavebný zákon, zákon o odpadoch, sociálnych službách a regionálnom školstve), pričom sa opiera o výstupy z odborných workshopov k auditu kompetencií.

Činnosť orgánov UMS v 1. polroku 2013

Podľa stanov sú najvyššími orgánmi ÚMS Snem, Prezídium a Výbor prezídia. V 1. polroku 2013 zasadali nasledovne:

Prezídium ÚMS

- 25. 1. 2013 v Bratislave (MČ Ružinov)
- 22. 3. 2013 v Liptovskom Mikuláši
- 24. 5. 2013 vo Zvolene
- 7. 6. 2013 v Bratislave

Výbor prezídia ÚMS

- 15. 2. 2013 v Bratislave
- 26. 4. 2013 v Bratislave

Všetkých rokovaní výkonných orgánov ÚMS ako aj Snemu sa za hl. mesto Bratislava zúčastnil primátor M. Ftáčnik, ktorý ich ako 1. viceprezident zároveň viedol.

23. Snem ÚMS / Bratislava, 7. jún 2013 /

Snem zvolil nového prezidenta UMS, ktorým sa stal primátor hl. mesta Bratislavy M. Ftáčnik. Rovnako ako snem ZMOS podporil zvýšenie finančnej alokácie na IROP vo výške 2 mld. Eur, požiadavku na celkové možnosti čerpania miesta a obcí vo výške 30-40% z celkovej alokácie pre SR a podporil aj možnosti zvýšenia čerpania fondoch pre Bratislavu a Bratislavský kraj s využitím flexibility 3% a 15% v zmysle nariadení Európskej komisie. Prijal aj 10 cieľov do XXIV. snemu UMS, ktorými sú:

- 1) Prijat' vlastné stanovisko ÚMS k auditu kompetencií územnej samosprávys návrhmi na zmeny financovania a usporiadania kompetencií.
- 2) V nadväznosti na audit kompetencií predložiť návrh na prehodnotenie vzorca fiškálnej decentralizácie, vrátane riešenia financovania funkcií, ktoré plní Bratislava ako hlavné mesto.
- 3) Predložiť návrh na prerozdelenie finančných prostriedkov cez nariadenia vlády SR č. 668 s využitím počtu obyvateľov nielen podľa údajov Štatistického úradu, ale aj Registra obyvateľov.
- 4) Predložiť do diskusie o spoločnom výkone s kompetencií návrh na prirodzené centrá regiónov, odôvodnené odbornými kritériami.

- 5) Vyvolať diskusiu o mestských regiónoch, ktoré tvoria prirodzené centrá a ich okolité obce a špecifikovať ich úlohy.
- 6) Podieľať sa na finalizácii partnerskej dohody medzi SR a EÚ o programovom období 2014 – 2020.
- 7) Aktívne pripomienkovať návrhy kľúčových zákonov pre samosprávu, osobitne nový stavebný zákon a novely zákona o odpadoch, sociálnych službách a o regionálnom školstve.
- 8) Predložiť vláde SR legislatívny zámer zákona o poplatku za rozvoj.
- 9) Pripraviť postup pri zavádzaní projektu Open data, v ktorom mestá budú prístupňovať údaje, ktoré zhromažďujú, v dohodnutej otvorenej forme.
- 10) Nadviazať užšiu spoluprácu s Komorou miest ZMOS, s Rakúskym zväzom miest a ďalšími partnermi pri hľadaní riešení vhodných pre mestá v čase krízy i v nasledujúcom období a pri ich presadzovaní do života.